

STANOVISKO ETICKÉ KOMISE UNIVERZITY KARLOVY K PODNĚTU Č. 9/2023.

Předkladatelé podnětu:

TBP; MH; OP; JR; PW

Dotčené osoby:

JJ

Datum podání podnětu:

1. 9. 2023

Předmět podání:

Podezření z neetického vystupování/vyjadřování se zaměstnance Katolické teologické fakulty UK v mediích, a to ve smyslu nepravdivého, manipulativního a denunciačního charakteru vyjadřování se vůči vybraným členům akademické obce Katolické teologické fakulty.

Dotčená ustanovení Etického kodexu UK:

Část I. Společné zásady, odst. 6, 8, 10, 15 a 23:

- Část I., odst. 6. Každý člen akademické obce i další zaměstnanec dodržuje zákony ČR a ostatní právní předpisy, jakož i vnitřní předpisy Univerzity Karlovy a jejích součástí. Varuje se jakékoliv trestné činnosti.
- Část I., odst. 8. Respektuje lidská práva a základní svobody, mezi nimiž na předních místech stojí právo na život a zdraví, nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, právo na zachování lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti, svoboda myšlení, svědomí, náboženského vyznání a projevu, i svoboda vědeckého bádání a umělecké tvorby. Snaží se předcházet jednání, jež by tato práva a svobody porušovalo.
- Část I., odst. 10. Vůči členům akademické obce i ostatním zaměstnancům nevyvíjí nevhodný či nemístný nátlak. Případně kritické podněty podává věcně podložené.
- Část I., odst. 15. Ctí Univerzitu Karlovu a svým jednáním se nedopouští ničeho, co by mohlo poškodit její dobré jméno. Je si vědom toho, že ji svým vystupováním, chováním a působením reprezentuje navenek.
- Část I., odst. 23. Přijme-li akademickou funkci, členství v akademickém orgánu nebo vedoucí funkci, vykonává svoji pozici řádně, slušně a odpovědně a jedná s vědomím, že s přijetím vyšší odpovědnosti je spojen závazek zvláště důsledně dodržovat tento kodex i vést ostatní k jeho respektování.

Stanovisko komise:

Komise došla k závěru, že vystupování zaměstnance Katolické teologické fakulty UK a jím použité formulace vůči vybraným členům akademické obce Katolické teologické fakulty v mediích byly nepřijatelné a vykazovaly rysy generalizujícího, manipulativního a denunciačního charakteru. Dle názoru komise se jedná o jednání v rozporu s Etickým kodexem Univerzity Karlovy, zejm. v části I., odst. 10, 15 a 23. Komise považuje veřejnou omluvu za toto nevhodné a příkré mediální vystupování a zdrženlivost v dalším podobném jednání za minimální krok k nápravě.

Vysvětlení:

I.

Etická komise Univerzity Karlovy (dále jen „komise“) se případem zabývala na základě podnětu stěžovatelů ze dne 1. září 2023.

II.

Komise zkoumala, zda jí podnět přísluší a zda nejsou překážky k jeho projednání. Brala přitom v úvahu zejména následující okolnosti:

1. Předkladatelé byli v době podání členy akademické obce UK.
2. Podnět se týká podezření na porušení akademické etiky ve smyslu neetického vystupování/vyjadřování se člena akademické obce Katolické teologické fakulty v mediích, a to ve smyslu nepravdivého, manipulativního a denunciačního charakteru vyjadřování se vůči vybraným členům akademické obce fakulty. Jedná se tedy o oblast, na kterou se vztahují ustanovení Etického kodexu Univerzity Karlovy.
3. Předmětné chování se odehrálo v období platnosti Etického kodexu Univerzity Karlovy.

Komise se usnesla, že podnět jí přísluší a že nejsou překážky k jeho projednání.

III.

Komise se podnětem zabývala na zasedáních komise konaných dne 18. října 2023 a 25. ledna 2024. Podnět předkladatelů se týká podezření z neetického vystupování/vyjadřování se zaměstnance Katolické teologické fakulty UK v mediích, a to ve smyslu nepravdivého, manipulativního a denunciačního charakteru vyjadřování se vůči vybraným členům akademické obce Katolické teologické fakulty. Podnět podali členové akademické obce Katolické teologické fakulty, kteří poukázali na neetické vystupování/vyjadřování dotčené osoby vztahující se k situaci, kdy byla profesorovi dána děkanem fakulty výpověď z pracovního poměru. Toto své podezření dokladovali např. článkem na internetovém portále.

V tomto článku měla, dle předkladatelů podnětu, zaznít nepravdivá vyjádření vztahující se k osobě, nepravdivá a dehonestující vyjádření k osobám sedmi dotčeným doktorandům.

Dle přiložené emailové komunikace mezi dvěma předkladateli podnětu a dotčenou osobou byla ze strany předkladatelů upozorněno na nevhodnost příslušných vyjádření. Ze strany dotčené osoby byla jednomu předkladateli zaslána individuální omluva. Tu ale předkladatelé podnětu nepovažují za dostatečnou a očekávají: „že svá slova veřejně odvolá a svou omluvu bude adresovat všem, nikoliv se omlouvat jednotlivci za to, že asi příliš paušalizoval“.

Dále předkladatelé podnětu dokladovali emailovou komunikaci ze strany dotčené osoby k nim, v níž jim bylo ukončení pracovního poměru oznámeno a byly stručně popsány i návazné kroky vztahující se k jejich doktorskému studiu.

Komise všechny zasláné podklady prostudovala, a protože je považovala za dostatečné, tak nepožádala předkladatele podnětu o jejich doplnění.

Po prostudování poskytnutých podkladů došla komise k závěru, že tyto odpovídají písemnému popisu v textaci podnětu. Předmětné pasáže jsou vůči vybraným členům akademické obce Katolické teologické fakulty nepřijatelné a vykazují rysy generalizujícího, manipulativního a denunciačního charakteru. Závažnost je posílena i skutečností, že dotčená osoba zastává

na fakultě významnou akademickou funkci (viz Část I., odst. 23 Etického kodexu UK: „Přijme-li akademickou funkci, členství v akademickém orgánu nebo vedoucí funkci, vykonává svoji pozici řádně, slušně a odpovědně a jedná s vědomím, že s přijetím vyšší odpovědnosti je spojen závazek zvláště důsledně dodržovat tento kodex i vést ostatní k jeho respektování“).

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem komise konstatuje, že došlo k porušení Etického kodexu Univerzity Karlovy, zejm. v části I., odst. 10, 15 a 23.

Komise považuje veřejnou omluvu za toto nevhodné a příkré mediální vystupování a zdrženlivost v dalším podobném jednání za minimální krok k nápravě.

Předkladatelé podnětu se ve svém podnětu zmiňují i o skutečnosti, že dané „veřejné vystupování by v krajním případě mohlo být klasifikováno také jako trestní čin dle Trestního zákoníku 40/2009 Sb., Hlava II, Díl 2, § 184 Pomluva“ (citace z podnětu předkladatelů). V této záležitosti nebude komise přijímat žádné stanovisko.

Stanovisko přijato komisí dne 25. ledna 2024

Hlasování komise: 6 pro, 0 proti, 0 se zdržel

Za správnost: Mgr. et Mgr. Marek Vácha, Ph.D., předseda komise